

21 Příloha 6 – Návrhy na úpravy právních předpisů a další formy podpory využívání BRO

21.1 Návrhy na úpravy právních předpisů vedoucí k podpoře stanovených cílů

- Pro uvádění kompostů z bioodpadu do oběhu jsou v ČR nevhodné normy, které by bylo zapotřebí přizpůsobit požadavkům EU (návrhu směrnice o biologicky rozložitelných odpadech).
- Je potřebné novelizovat ČSN 465735 Průmyslové komposty. To je nutné nejen vzhledem k požadavkům evropské legislativy, ale i ke změně dalších čs. předpisů. Především je třeba z této normy odstranit možnost ředění odpadů nadlimitně kontaminovaných cizorodými látkami odpady, které tyto látky neobsahují. Do této normy je nutno začlenit i vyšší požadavky na stabilitu (vyzrálост) kompostu. Pro případ kompostování odpadů typu kalů z ČOV doplnit limity pro PAU, AOX a PCB v kompostu.
- Ve smyslu evropské legislativy je třeba upravit zákon o hnojivech, který omezuje výrobu a prodej kompostů a to nadměrnými přísnými normativními požadavky na obsah těžkých kovů. Doporučuje se omezit kompetenci tohoto zákona pouze na hnojiva, která se uplatňují při potravinářské produkci.
- Při nejbližší novelizaci vodního zákona je třeba uplatnit požadavek na výjimku z vodohospodářského zabezpečení kompostáren, odpadů ze zeleně včetně hřbitovů s kapacitou do 1000 t/rok. Až do této novelizace je třeba výjimku řešit vydáním metodického pokynu MZe.
- Upravit legislativu odpadů tak, aby se živnostenské BRKO nestávaly složkou směsného nebo reziduálního komunálního odpadu a byly využívány na kompostárnách nebo na bioplynových stanicích.
- Je třeba urychleně řešit vydání norem na biopaliva ze zbytkové biomasy a odpadů, které by zabránily nežádoucím dovozům kontaminovaného dřevního odpadu do ČR.

21.2 Návrhy na další formy podpory

21.2.1 Finanční podpora

- Poskytnout finanční pobídky pro kompostování
- Poskytnout finanční podporu ze SFŽP na výstavbu zařízení pro kompostování odpadů
- V rámci podpory environmentálních funkcí zemědělství by bylo vhodné obnovit dotaci na podporu zemědělského využití kompostu. Tuto dotaci poskytnout zemědělcům hospodařícím na půdě a využívajícím registrovaný kompost, který nebude obsahovat rašelinu nebo statková hnojiva (dotaci by bylo možné též snížit o hmotnostní podíl rašeliny nebo statkových hnojiv v surovinové skladbě kompostu). Dotaci by bylo účelné poskytovat na třetinu plochy orné půdy a do dávky 40t kompostu /ha. Pobídka by byla účinná ve výši 50 Kč/t kompostu a vyšší.
- Velmi účinná by mohla být rovněž nová forma podpory pro zemědělce uvádějící půdu do klidu trvalým zatravněním nebo zalesněním se současnou sekvestrací uhlíku aplikací 100 – 200 t stabilizovaného kompostu na hektar. Kompost musí splňovat požadavky stabilizace uvedené ve Směrnici EU o bioodpadech. Podpora je navrhována 50 Kč/t kompostu. Tato dotace by byla

finančně kryta z obchodování s certifikáty na úsporu skleníkových plynů.

- Je nutno zachovat stávající podporu ceny elektrického proudu vyrobeného z bioplynu a povinnost výkupu tohoto elektrického proudu. Je však nezbytné, aby tyto výkupní cena byla garantována na deset let dopředu, což dá investorům jistotu návratnosti investic do stavby bioplynových stanic.
- Bylo by vhodné nevratnou investiční dotaci pro výstavbu kompostáren a bioplynových stanic ve výši 40% investičních nákladů rozšířit i pro podnikatelské subjekty, které se zaváží po dobu 10 let provozovat kompostování nebo anaerobní digesci BRO. Praxi udělování této dotace ze SFŽP rozšířit i na investice pro mechanizaci kompostáren a na nákup zařízení pro separovaný sběr bioodpadu.

21.2.2 Systémová podpora

- Je třeba navrhnout vhodná opatření pro využívání kompostů a to zejména ve státních organizacích a v akcích podporovaných ze státního rozpočtu.
- Množství zemědělských odpadů je možné významně snížit vydáním metodických pokynů, které by zamezily nadměrnému vykazování vedlejších produktů ze zemědělství coby odpadů dle katalogu odpadů
- Zavést výjimky pro kompostárny a zpracovny BRO, které zpracovávají méně než 500 t (1000 t) BRO rostlinného původu za rok. Důvodem je, aby se materiály rostlinného původu zpracovávaly co nejdříve místa vzniku a tak se minimalizovala doprava. V ČR toto není možné kvůli vodohospodářským předpisům (v současnosti jde zejména o Vodní zákon), kde je stanoveno, že každá kompostárna musí být vodohospodářsky zabezpečena a není dáno od jaké velikosti. Zatím u nás pravděpodobně není implementována směrnice EU o zpracování živočišných tkání.
- Zavést systém kontroly kvality kompostovaných materiálů.
- Definovat metodu pro zjišťování respirační aktivity (fermentability) zbytkového odpadu před jeho uložením na skládku a stanovit limit do kterého je odpad považován za biologicky nerozložitelný.
- Bylo by velmi vhodné vytvořit jednotný a průběžně aktualizovaný registr zařízení pro nakládání a využívání biologicky rozložitelných odpadů a zbytkové biomasy.
- Jako nezbytné se jeví zavedení systému ekologické výchovy vysvětlující uvedené cíle a to nejen na školách, ale i pro obyvatelstvo (veřejné sdělovací prostředky).
- Pro zvýšení úrovně projektování zařízení v oblasti nakládání s BRO je nutné vydání nových technicko – ekonomických směrnic pro budování kompostáren, bioplynových stanic a zařízení pro MBÚ